

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorziter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Klimaat

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 2 juni 2022
Betreft Antwoorden op de vragen van de leden van de VVD, CU, Fractie-
Nanninga en Fractie-Otten betreffende de oprichting van een Social
Climate Fund

Ons kenmerk

DGKE-K / 22224541

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen die door de leden van de VVD, ChristenUnie, Fractie-Nanninga en Fractie-Otten in de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zijn gesteld aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat.

Deze vragen kwamen naar aanleiding van de voorstellen van de Europese Commissie tot oprichting van een Sociaal Klimaatfonds en de bijbehorende BNC-fiches (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen).

R.A.A. Jetten
Minister voor Klimaat en Energie

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van VVD

De leden van de VVD-fractie vragen mij of ik het eens ben dat het Fit for 55-pakket zich dient te richten op de noodzakelijke reductie van de CO2-uitstoot met ten minste 55% in 2030. Verder merken zij op dat het oprichten van een nieuw fonds deze doelstelling niet per se naderbij brengt.

Het Fit for 55-pakket (Ff55) heeft als doel de reductie van CO2-uitstoot met ten minste 55% in 2030 te verminderen. Op dit moment zijn de onderhandelingen van het pakket nog in volle gang. Het kabinet streeft naar een snelle en ambitieuze afronding van het pakket. Daarbij is het kabinet terughoudend ten aanzien van nieuwe fondsen en het openbreken van het in 2021 in werking getreden Meerjarig Financieel Kader (MFK). Het kabinet erkent dat een ambitieus Europees klimaatbeleid financiering vergt, maar is van mening dat al veel middelen beschikbaar zijn in bestaande EU-budgetten. Daarbij geldt dat de maatregelen binnen het Ff55-pakket integraal gezien worden, afgezet tegen de bredere klimaatambities, kostenefficiëntie en evenwichtige kostenverdeling van maatregelen en alle reeds beschikbare middelen voor de klimaattransitie.

Zoals aangegeven in het BNC-fiche van 17 september jl. is het kabinet van mening dat de klimaattransitie alleen op draagvlak kan rekenen als deze voor iedereen betaalbaar is en blijft. Het kabinet zal bij de afwegingen over het pakket dan ook rekening houden met de uitvoerbaarheid, gevolgen voor koopkracht en de financiële gevolgen voor MKB, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het kabinet is van mening dat een eventueel Social Climate Fund (SCF) een zo concreet mogelijke bijdrage aan de klimaatdoelen moet leveren.

Verder vragen de leden van de VVD-fractie of ik het eens ben dat inkomensbeleid en het verstrekken van inkomenssteun ter compensatie voor gestegen prijzen een nationale aangelegenheid is. Ook vragen zij wat de toegevoegde waarde van een communautaire regeling op dit terrein is en of ik bereid ben te bepleiten andere instrumenten in te zetten.

Inkomensbeleid en het verstrekken van inkomenssteun ter compensatie voor gestegen prijzen is in eerste instantie iets dat nationaal aangepakt moet worden. In Nederland richt bestaand beleid zich op een zo kosteneffectief mogelijke transitie, waarbij negatieve sociaaleconomische effecten zo veel mogelijk worden geadresseerd door middel van algemeen sociaal beleid.

Het kabinet steunt de ambities van de Commissie voor het Ff55-pakket en onderstreept dat deze ambities moeten worden vormgegeven in proportionele, uitvoerbare en kosteneffectieve maatregelen die rekening houden met bijkomende brede maatschappelijke gevolgen. Over het algemeen is het kabinet van mening dat maatregelen binnen het Ff55-pakket integraal gezien moeten worden, afgezet tegen de bredere klimaatambities, kostenefficiëntie en evenwichtige kostenverdeling van maatregelen.

De leden van de VVD-Fractie vragen mij ook of de subsidiariteit en rechtsgrondslag van het SCF aan de orde zijn gekomen en wat hierop de stand van zaken is.

Zowel de subsidiariteit als de rechtsgrondslag van het voorgestelde SCF zijn bij de discussie in de Raad aan de orde gekomen, waarbij het kabinet op beide onderwerpen vragen en opmerkingen heeft gesteld en geuit.

De leden van de VVD-fractie vragen ook over de inrichting van de verdeling van het SCF en de rol die het aantal netto-ontvangers gespeeld heeft in de vormgeving door de Commissie.

De Commissie heeft het SCF zo ingericht dat het de sociaaleconomische effecten van het voorgestelde Ff55-pakket, die per lidstaat sterk kunnen verschillen, kan mitigeren. Bij CO₂-beprijzing in de gebouwde omgeving en het wegtransport verschilt het handelingsperspectief per getroffen partij, bijvoorbeeld doordat inkomens variëren. Het fonds is erop gericht tegemoet te komen aan lastenstijgingen voor burgers, kleine bedrijven en transportgebruikers als gevolg van het aangescherpte klimaatbeleid. Daarnaast kan een dergelijk fonds volgens de Commissie een positieve impuls aan het draagvlak voor het Ff55-pakket en de klimaattransitie geven.

Volgens het Commissievoorstel zal verdeling onder de lidstaten van de middelen van het SCF plaatsvinden op basis van objectieve criteria, onder andere gerelateerd aan armoede, aandeel in de Europese rurale bevolking en bruto nationaal inkomen per hoofd van de bevolking. Elk land heeft hierbij toegang tot het fonds. Tot op heden zijn de rekenmethodiek en de verdeling van het SCF in de discussies in Brussel nog niet aan de orde gekomen

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van ChristenUnie

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of ik mij kan inzetten om de mogelijkheid van directe inkomenssteun uit het voorstel te schrappen of deze in ieder geval tot het uiterste minimum te beperken.

Zoals is vermeld in het BNC-fiche van 17 september jl. plaatst het kabinet vraagtekens bij de mogelijkheid tot het verstrekken van directe inkomenssteun vanuit het SCF. Hoewel dergelijke inkomenssteun kan zorgen voor tijdelijke lastenverlichting bij de groepen die er financieel het meest op achteruit gaan door de introductie van het ETS-BRT, wat het draagvlak onder deze groepen zou kunnen versterken, draagt inkomenssteun niet op een directe manier bij aan de groene transitie. Het kabinet pleit er in de onderhandelingen dan ook voor dat de uitgaven uit het SCF moeten bijdragen aan de klimaatdoelen en structureel een bijdrage moeten leveren aan verduurzaming van de gebouwde omgeving en mobiliteit.

Verder vragen de leden van de ChristenUnie-fractie mij welke verbeteringen het kabinet mogelijk ziet wat betreft de verdeelsleutel en of – en zo ja, waarom – het kabinet de grootte van het fonds te omvangrijk of te beperkt vindt.

Het kabinet is terughoudend over nieuwe fondsen en het openbreken van het in 2021 in werking getreden MFK voor het SCF. Het kabinet erkent dat een ambitieus Europees klimaatbeleid financiering vergt, maar is van mening dat al veel middelen beschikbaar zijn in bestaande EU-budgetten.

Het kabinet beziet of klimaatambitie van het pakket eventuele fondsen rechtvaardigt. Daarbij geldt ook een grotere verantwoordelijkheid wat betreft de transitie naar klimaatneutraliteit, indien lidstaten aanvullende middelen uit bijvoorbeeld een SCF ontvangen.

Tot op heden zijn de rekenmethodiek en de verdeling van het SCF in de discussies in Brussel nog niet aan de orde gekomen. Wel is duidelijk dat een grote groep minder welvarende lidstaten graag een groter aandeel in het fonds zou zien, waarbij sommige lidstaten de noodzaak voor solidariteit aanhalen. Omdat bij gelijkblijvende totaalomvang het ophogen van de allocatie voor de ene lidstaat leidt tot verlaging voor één of meerdere andere lidstaten, is de verwachting dat als individuele lidstaten pleiten voor een andere verdeling, dit tot veel weerstand zou leiden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen verder welke mogelijkheden het kabinet ziet om het voorgestelde SCF onder te brengen bij al bestaande fondsen.

Wat het kabinet betreft levert het plaatsen van een mogelijk SCF onder een bestaand fonds zowel voor- als nadelen op, waarbij het kabinet beide overwegingen mee zal nemen in de uiteindelijke beoordeling van het fonds. Bij het beoordelen van eventuele alternatieve onderbrenging van het SCF kijkt het kabinet met name naar de mate waarin dergelijke onderbrenging garanties biedt voor de toepasselijkheid van de MFK-rechtsstaatverordening, het waarborgen van governance en budgetcontrole. Deze overwegingen hangen voornamelijk samen met de plaatsing van al bestaande fondsen binnen het MFK/EU-begroting of daarbuiten en de daaraan gekoppelde regels.